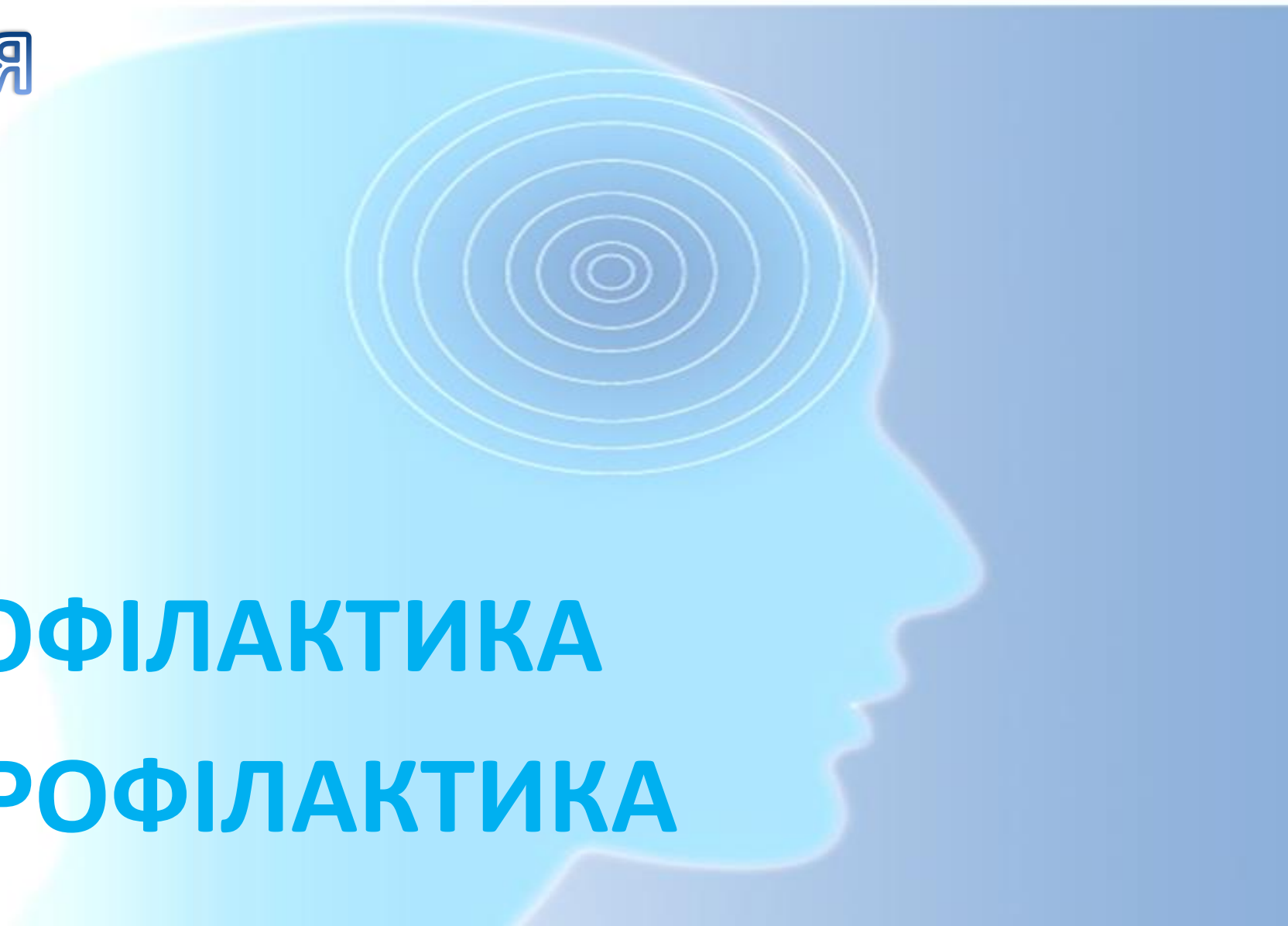

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

на тему:

**ІМУНОПРОФІЛАКТИКА
ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА**

ЩО ТАКЕ ІМУНІЗАЦІЯ? ДЛЯ ЧОГО ВОНА ПОТРІБНА?

Імунізація (лат. *immunis* – «вільний, позбавлений») – виникнення специфічної імунної відповіді імунної системи організму проти збудника інфекції у конкретного індивідуума та загалом виникнення стійкості до інфекційних захворювань груп людей (тварин) шляхом формування популяційного імунітету

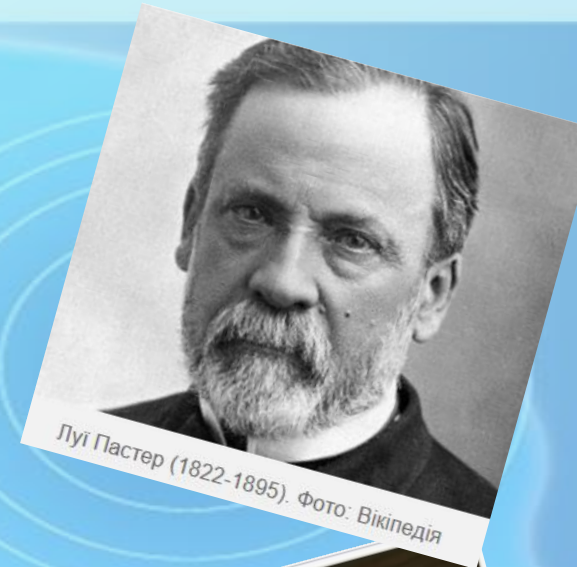
ІМУНОПРОФІЛАКТИКУ ПОДІЛЯЮТЬ НА:

- **Природна**
 - внаслідок перенесеного інфекційного захворювання з формуванням постінфекційного імунітету (залежно від захворювання та його перебігу виражена по-різному, від відсутності до довічного);
 - латентна (прихована, дробова) - в результаті періодичного надходження в організм патогену в малих дозах (менше інфікуючої дози) не викликає розвитку маніфестного інфекційного захворювання (Наприклад, у населення, яке довго проживає в ендемічних по кліщового і комариного енцефаліту місцевостях по відношенню до відповідних інфекцій).
- **Штучна**
 - активна (вакцинопрофілактика) - спрямована на завчасне створення стійкого специфічного активного імунітету шляхом штучного введення в організм антигену з подальшим налаштуванням організмом механізму вироблення до нього власних антитіл;
 - пасивна (серопротекція) - спрямована на екстрене створення короточасного специфічного пасивного імунітету шляхом введення в організм готових антитіл;
 - комбінована (наприклад, при пораненнях у не вакцинованих проти правця вводиться одночасно протиправцева сироватка (ПСС) та правцевий анатоксин (АС)).
 - Імунізація охоплює більше людей, ніж будь-яка інша медична чи соціальна послуга, це найважливіший компонент системи первинної медико-санітарної допомоги.

Сьогодні розглянемо штучну активну імунопрофілактику або ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКУ.

Історія вакцинації так само, як і історія людства нерозривно пов'язана з епідеміями інфекційних хвороб, які протягом багатьох століть забирали мільйони людських життів. У пошуках захисту від інфекційних захворювань люди випробували багато – від заклинань та змов до дезінфекційних та карантинних заходів. Проте, лише з появою вакцин почалася нова епоха боротьби з інфекціями.

- Щеплення, тобто штучне створення імунітету – це ідея, яка виникла стихійно. Вважається, що вперше це сталося у VIII столітті нашої ери в Індії. В усякому разі, у 900 році арабські вчені писали про варіоляцію. Це такий метод щеплення проти віспи, який стихійно виник і поширився по Азії та Африці. Він полягав у тому, що у хворого на віспу брали гній та струпи зі шкіри і втирали здоровій людині. Вважалося, що людина після цього перехворіє, але перехворіє легко і в майбутньому вже не захворіє. Це була правда для приблизно 90% тих, хто таким чином щепився. Проте 10% важко хворіли, а половина з них вмирала. Більше того, часто варіоляція була причиною епідемій чорної віспи. Але все ж таки це була альтернатива, яка дозволяла людям якось більш впевнено дивитися в майбутнє.
- Перша методика щеплення (варіоляція) була впроваджена в Європі **леді Мері Вортлі-Монтегю**, яка приїхала зі своєю інновацією до Великої Британії в 1721 році з Османської імперії, де цей метод вже застосовували. У тому ж році цю методику використав Збдієль Бойлстон у Бостоні. Ця методика застосовувалася на початковому етапі боротьби з натуральною віспою серед людей та полягала в підшкірному введенні здоровій людині матеріалу від хворих, що містив живий вірус. Це завдавало менше шкоди здоров'ю людини, аніж перенесення самої хвороби, хоча нерідко призводило до серйозних проблем.
- У 1798 році англійський лікар **Едвард Дженнер** запровадив значно безпечнішу процедуру щеплення проти натуральної віспи. Він проводив щеплення проти неї, використовуючи вірус коров'ячої віспи. Ця процедура, яку потім офіційно назвали вакцинацією, досить швидко замінила варіоляцію.
- До 1880 року термін «вакцинація» використовувався лише для процесу запобігання натуральній віспі, але згодом **Луї Пастер** розробив методи імунізації проти інших хвороб (курячої холери, сибірки тварин, а також людського сказу), через що термін застосовано і до імунізації проти інших збудників.

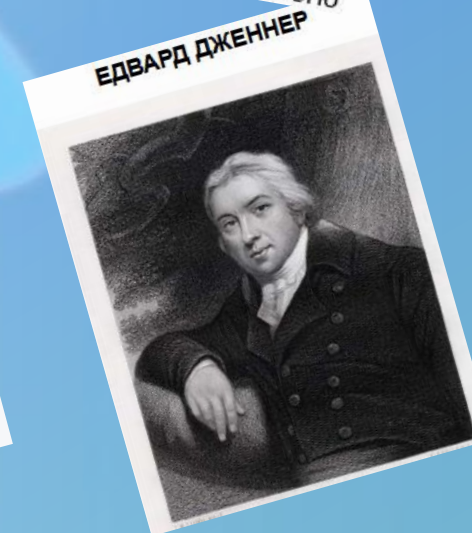
Луї Пастер (1822-1895). Фото: Вікіпедія

Леді Мері Вортлі-Монтегю

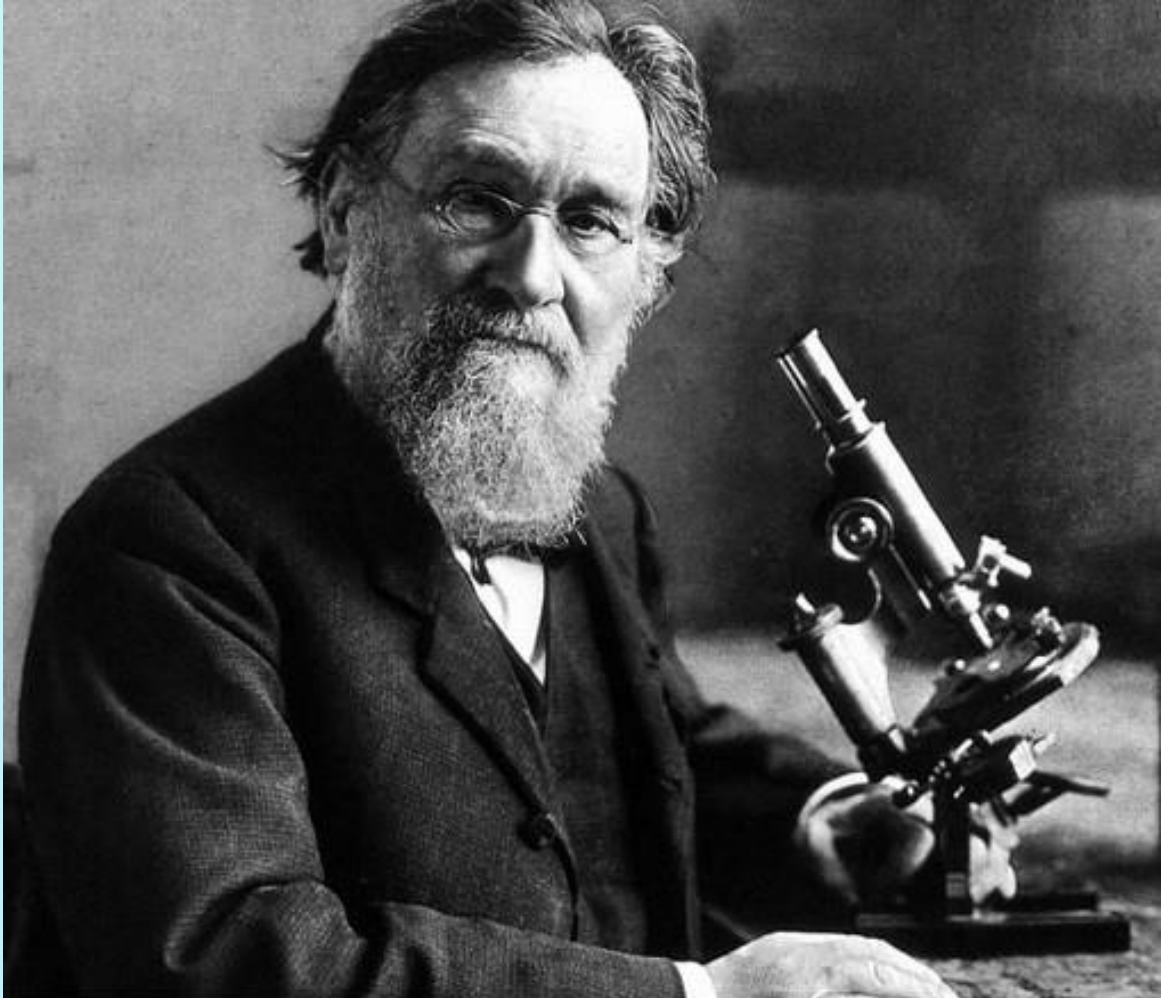

Лікар Шрайбер робить щеплення **черевнотифозною вакциною** в сільській школі (округ Сан-Августин, штат Техас).

ЕДВАРД ДЖЕННЕР

Ілля Мечников

- І тут історія знову повертається до українців! Ми розуміємо, чому вакцини працюють. Йдеться про ослаблений мікроорганізм. Але як це відбувається? Який механізм роботи вакцини? Цього попервах не розуміли, аж тут Ілля Мечников відкрив імунітет! В серії блискучих дослідів у 1882 році відкрив фагоцитоз і довів, що це ключовий елемент імунітету. Доводячи свою теорію, він мимохідь показав, як працює вакцинація: щеплені кролі миттєво реагували на введення мікроорганізмів і швидко знищували збудника, натомість у нещеплених ця реакція була дуже повільною. Мечников зробив висновок, що вакцини – це своєрідний підручник: коли вводимо вакцину, то ніби навчаємо організм.

Основні етапи в розробці вакцин

Дата відкриття	Від якого захворювання захищає вакцина
XVIII століття	Натуральна віспа
XIX століття	• Чума • Холера • Черевний тиф • Сказ
Перша половина XX століття	• Туберкульоз • Жовта лихоманка • Грип • Дифтерія • Правець • Кашлюк (цільноклитинна) • Висипний тиф (оральна та ін'єкційна вакцини)

Дата відкриття	Від якого захворювання захищає вакцина
Друга половина XX століття	• Поліомієліт (оральна та ін'єкційна вакцини) • Кір • Краснуха • Паротит • Аденовірусна інфекція • Черевний тиф (нове покоління вакцини) • Вітряна віспа • Холера (нове покоління вакцини) • Грип (нове покоління вакцини) • Ротовірусна інфекція • Енцефаліт кліщовий і японський • Сказ (нове покоління вакцини) • Гепатит А • Менінгококова інфекція • Пневмококова інфекція • Гемофільна інфекція • Гепатит В • Кашлюк (ацелюлярна вакцина)
XXI століття	• Ротовірусна інфекція (нове покоління вакцини) • Пневмококова інфекція (нове покоління вакцини) • Менінгококова інфекція (нове покоління вакцини) • Вірус папіломи людини • Японський енцефаліт (нове покоління вакцини) • Холера (нове покоління вакцини) • Оперізуючий герпес

Види вакцин

Живі вакцини

Говорячи про вакцини, люди найчастіше представляють цілий живий вірус, який послабили до такого стану, що він не може викликати захворювання. Не дивно, адже цей метод вважається класичним. Саме він є основою зародження вакцин. Такий тип вакцин називають «живими», до них належать щеплення від кору, поліомієліту, туберкульозу, грипу та ін.

Токсоїдні вакцини

Вони містять ослаблені токсини - анатоксини. Такі щеплення використовуються для захисту від хвороб, що викликаються бактеріями. За допомогою анатоксинів імунна система навчається боротися проти природних токсинів, що в подальшому запобігає захворюванню. На їх основі роблять щеплений матеріал від кашлюку, правця, дифтерії.

Вбиті вакцини

Такі вакцини ще називають інактивованими. Їх створюють з вірусів, вирощених в лабораторних умовах, які потім вбивають за допомогою термічної обробки або впливу отрутою. Вони менш ефективні порівняно з живими вакцинами та вимагають багаторазового введення. До них відносяться щеплення для профілактики черевного тифу, кашлюку, холери.

Субодиничні вакцини

Не містять у собі цілий вірус, лише його частинки (антигени), здатні викликати необхідний імунну відповідь. Ці частинки можуть бути взяті із природного вірусу або створені в лабораторних умовах. Наприклад, до них відносяться вакцини проти грипу, пневмококової, менінгококової інфекцій.

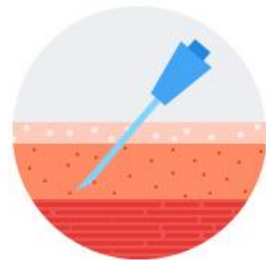
Вакцини вводять:

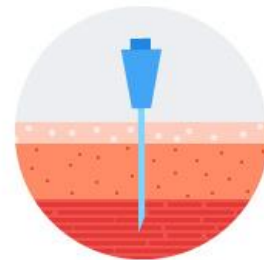
орально (закопують в рот), інтраназально (впорскують в ніс),
нашкірно (наносять на зовнішню поверхню плеча, потім
роблять насічки через краплю), внутрішньошкірно (вводять в
область зовнішньої поверхні плеча), підшкірно (в
підлопаткову область або область зовнішньої поверхні
плеча), внутрішньом'язово.

Внутрішньошкірна ін'єкція

Підшкірна ін'єкція

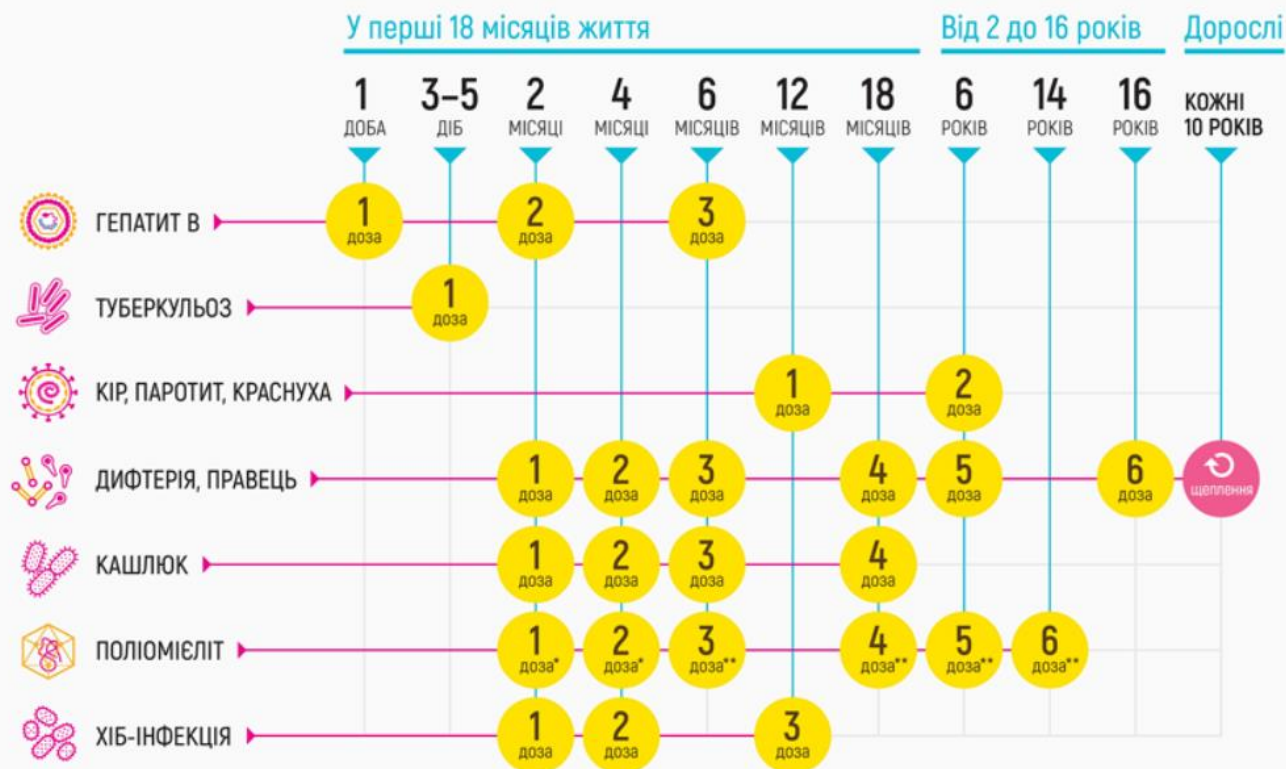

Внутрішньом'язова ін'єкція

Календар профілактичних щеплень

Чинний, затверджений Міністерством охорони здоров'я України в 2018 році

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

*Інактивована поліомієлітна вакцина (ІПВ) | **Оральна поліомієлітна вакцина (ОПВ)

vaccination.com.ua | moz.gov.ua

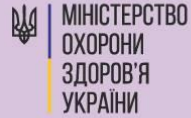
Імунізація проти низки захворювань може проводитися комбінованими вакцинами, що зменшує кількість уколів і візитів до поліклінік.

Наразі в Україні обов'язковою є вакцинація дітей від 10 небезпечних хвороб

- гепатиту В,
- туберкульозу,
- поліомієліту,
- дифтерії,
- кашлюку,
- правця,
- гемофільної інфекції,
- кору,
- краснухи
- і епідемічного паротиту.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

Чи існує профілактика туберкульозу

Найкращою профілактикою є вакцинація, яка проводиться на **третій-п'ятий день життя**, тобто в пологовому будинку. Єдиною вакциною проти туберкульозу є жива вакцина **БЦЖ**.

У немовлят та дітей віком **до 5 років**, які мали контакт зі збудником туберкульозу, є високий ризик розвитку **важких, поширених форм** захворювання, таких як туберкульозний менінгіт та міліарний туберкульоз

Якщо дитина не отримала вакцину в пологовому, щепитися можна **у педіатра або сімейного лікаря**.

- **Туберкульоз** — це інфекційна хвороба, що викликається мікобактеріями туберкульозу (бактеріями комплексу *Mycobacterium tuberculosis*). Найбільш поширеним є туберкульоз легень, але хвороба може вражати й інші органи та системи організму (наприклад, нирки, хребет чи мозок), крім волосся та нігтів.
- Передається туберкульоз (далі — ТБ) від людини, яка має відкриту форму ТБ (з активним бактеріовиділенням) до іншої людини повітряно-крапельним шляхом, тобто з краплями слини чи слизу під час кашлю, розмови, чхання. Ризик інфікування залежить від тривалості та інтенсивності контакту та від кількості бактерій, які вдихає здорова людина. Вірогідність розвинення хвороби після контакту з бактеріями залежить від стану імунної системи. Якщо вона не здатна стримувати інфекцію, розвивається туберкульоз.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

Гепатит В – це захворювання печінки вірусного походження

Вірус гепатиту В передається при контакті з кров'ю або іншими біологічними рідинами організму

при народженні від матері до дитини

через пошкодження на шкірі, як от укуси, порізи чи рани

при незахищеному статевому контакті

при травмуванні предметами, на яких є залишки крові або інших рідин організму

зі слиною через поцілунок (при активній формі захворювання)

при використанні однієї і тієї ж голки для введення ін'єкційних наркотиків; при уколї голкою, якою користувалась інфікована людина; при нанесенні татуювань

Гепатит В призводить до хронічної хвороби та є найпоширенішою причиною цирозу і раку печінки

Запобігти захворюванню можна завдяки безпечній та ефективній вакцинації

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

- **Гепатит В** — це небезпечна для життя інфекція печінки, яку викликає вірус гепатиту В. Його можливі наслідки — хронічна хвороба печінки та ризик смерті від цирозу печінки та раку печінки.
- Вірус передається при контакті з кров'ю або іншими рідинами організму інфікованої людини.
- Від наслідків гепатиту В щорічно помирає близько 600 000 людей.
- Гепатит В є одним з основних професійних факторів ризику для медичних працівників.
- Вірус гепатиту В може жити поза організму щонайменше 7 днів та викликати інфекцію, потрапляючи в організм людини, не захищеної вакциною.
- Захворюванню на гепатит В можна запобігти за допомогою доступної, безпечної та ефективної вакцини.
- Вакцинація проти гепатиту В проводиться з 1982 року. Щеплення ефективно попереджує інфекцію та її хронічні наслідки в 95% та, фактично, є вакциною проти одного з видів раку — раку печінки.
- Інкубаційний період вірусу гепатиту В продовжується, в середньому, 75 днів, але може продовжуватися й від 30 до 180 днів. Вірус може бути виявленим через 30-60 днів після інфікування та залишатися в організмі протягом різних часових періодів.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я
КИЇВ

КІР

КІР НЕ ПРОСТО ВИСИПКА
КІР Є НЕБЕЗПЕЧНИМ ДЛЯ ЖИТТЯ

СИМПТОМИ

- СИЛЬНИЙ ГОЛОВНИЙ БІЛЬ
- СЛАБКІСТЬ
- ПІДВИЩЕННЯ ТЕМПЕРАТУРИ
- ВТРАТА АПЕТИТУ
- НЕЖИТЬ
- СУХИЙ КАШЕЛЬ
- ПОЧЕРВОНІННЯ І НАБРЯК ГОРЛА
- ЗБІЛЬШЕННЯ ЛІМФОВУЗЛІВ

ВАКЦИНАЦІЯ

ЗВЕРНІТЬСЯ ДО
СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ
ДЛЯ ОТРИМАННЯ
ЩЕПЛЕННЯ

! - ЯКЩО У ВАШОЇ ДИТИНИ Є СИМПТОМИ КОРУ,
ЗАЛИШАЙТЕСЯ ВДОМА

• - ЗВЕРНІТЬСЯ ДО СВОГО СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

- **Кір** – це гостра інфекційна хвороба, що викликається вірусом з родини параміксовірусів. Кір є одним з найзаразніших захворювань в світі, що може призводити до серйозних ускладнень. У випадку контакту з вірусом кору захворіє 9 з 10 людей, що не мають імунітету проти хвороби.
- Небезпека кору полягає у тому, що передається це захворювання дуже швидко: для інфікування не потрібен навіть безпосередній контакт із людиною-носієм. Достатньо просто побувати у кімнаті, з якої нещодавно вийшла хвора людина, адже вірус циркулює в приміщенні ще протягом 2 годин після того, як його залишив хворий. Також підступність захворювання в тому, що приблизно у третини захворілих спостерігаються різноманітні ускладнення, починаючи від пневмонії і закінчуючи міокардитом (запаленням серцевого м'яза) та енцефалітом (запаленням головного мозку). Особливо складно протікає захворювання у маленьких дітей. У середні віки кір часто називали «дитячою чумою».
- **Як можна заразитись кором?**
- Передається хвороба повітряно-крапельним шляхом: захворіла особа виділяє вірус у повітря з крапельками слини при розмові, обіймах, поцілунках, чханні, кашлі. Близько двох годин вірус ще буде циркулювати в приміщенні та залишатись на поверхнях, на які інфікована людина чхала чи кашляла. Ризик заразитись у осіб, що не мають імунітету проти кору, складає близько 90 відсотків.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

Як захиститись від краснухи?

Запобігти хворобі можна лише за допомогою **вакцинації**.

В Україні щеплення проти краснухи проводять двічі:

- в 1 рік вводять першу дозу вакцини
- в 6 років вводять другу дозу

Щеплення проводять трикомпонентною вакциною КПК, що забезпечує імунітет від: кору, паротиту (свинки) та краснухи.

Якщо ви або ваша дитина не були щеплені від краснухи, зверніться по консультацію до лікаря.

- **Краснуха** - це інфекційне захворювання, що викликається вірусом краснухи (Rubella virus). Найбільш небезпечною хвороба є для вагітних, адже вона може призвести до викидня чи серйозних аномалій розвитку майбутньої дитини.
- **Передається краснуха** повітряно-крапельним шляхом: з краплями слини чи слизу, коли захворіла особа розмовляє, кашляє чи чхає. Також можливий і контактний шлях передачі: коли інфікована особа торкається поверхонь немитими руками, а потім їх торкається інша людина.
- **Крім того для краснухи характерний трансплацентарний механізм передачі**, тобто від матері до плоду, що і є найнебезпечнішим аспектом цієї хвороби.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

 Що потрібно знати про ДИФТЕРІЮ?

Дифтерія – це важке інфекційне захворювання, спричинене штамами бактерій *Corynebacterium diphtheriae*. Хвороба супроводжується місцевим запаленням слизових оболонок верхніх дихальних шляхів, явищами загальної інтоксикації, ураженням переважно серцево-судинної, нервової систем і може призвести до смерті.

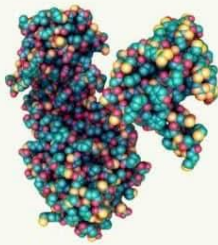
 Інкубаційний період дифтерії – 2-10 днів

Симптоми:

- плівчастий наліт на мигдаликах;
- набряк і почервоніння горла;
- висока температура тіла;
- збільшення лімфатичних вузлів

 Єдиний спосіб запобігти дифтерії – вакцинація!!

- ✓ Вакцинація дітей АКДП: 1 щеплення – 2 місяці, 2 щеплення – 4 місяці, 3 щеплення – 8 місяців, ревакцинація – 18 місяців.
- ✓ Ревакцинація проти дифтерії та правця: – 6 років анатоксином дифтерійно-правцевим, 16 років – анатоксином дифтерійно-правцевим зі зменшеним вмістом антигену.
- ✓ Ревакцинація дорослих за віком та епідеміологічними показаннями, які раніше були щеплені, проводять: 26 років та через 10 років після попередньої вакцинації

- **Дифтерія** – інфекційне захворювання, що викликається коринібактерією (дифтерійною паличкою). Ця бактерія здатна виробляти потужний та вкрай небезпечний для здоров'я та життя людини токсин.
- **Як можна заразитись?**
- Дифтерія передається повітряно-крапельним шляхом, тобто через кашель, чхання. Також можна заразитись через предмети, якими користувалася хвора людина: іграшки, постіль, посуд (така званий контактний шлях передачі). Підступність дифтерії ще й в тому, що вона може передаватись не лише від хворої людини, а й від носія збудника. В останньому випадку носій не має симптомів, але від нього можливо заразитися.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

ЕПІДЕМІЧНИЙ ПАРОТИТ

#Епідемічний_паротит (свинка) - це вірусна інфекція, під час якої болісно опухає одна або обидві привушні залози

Перші симптоми з'являються через 2-3 тижні після контакту з вірусом:

висока температура;
головний біль;

м'язові болі;
відсутність апетиту;

втома;
загальна слабкість;

безсоння;
запалення та набряк привушних,
підщелепних слинних залоз

Набряк слинних залоз:

набряк 1 або 2 залоз з обох боків
обличчя;

болючість навколо припухлості;

рідше набухання залоз нижче
дна порожнини
рота

В 1 рік - перша доза

У 6 років - друга доза

**ЄДИНИЙ
ЕФЕКТИВНИЙ
МЕТОД ЗАХИСТУ
ВІД ПАРОТИТУ -
ВАКЦИНАЦІЯ!**

- **Епідемічний паротит** -це захворювання, що викликається вірусом із сімейства параміксовірусів. Хворобу ще називають “свинкою” через один з її характерних симптомів: помітне збільшення слинної залози чи привушних залоз, нижче вуха.
- **Як можна заразитись?**
- Передається епідпаротит повітряно-крапельним шляхом: тобто при розмові, кашлі, чханні з частинками слини. Також є вірогідність передачі контактно-побутовим шляхом через забруднені руки, немитий посуд або інші заражені предмети.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ПРАВЕЦЬ

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Не передається від людини до людини – лише через **потрапляння збудника у рани** при травмуванні

Перші симптоми можуть з'явитися протягом **3–21 дня** після інфікування. Найчастіший – м'язові спазми

Ризики смерті від правця високі — від **10%** до **70%**

Єдиний спосіб захиститися від правця — вакцинація. Щеплення проводять у **2, 4, 6 та 18 місяців**. Ревакцинацію – у **6 та 16 років**, а з **26 – кожні 10 років**

- **Правець** має одну суттєву відмінність від інших вакциноконтрольованих інфекцій. Він не передається від людини до людини, але може десь чатувати на кожного.
- **Як можна заразитись?**
- Спори правцевих бактерій (*clostridium tetani*) є скрізь в навколишньому середовищі, включно з ґрунтом, пилом та гноєм.
- Інфікування відбувається, коли бруд потрапляє в рану або поріз через укуси тварин, внаслідок травмування гострими предметами, уламками деревини. **Інфікуватися можна навіть через незначну травму.**
- Найбільший ризик інфікування мають люди, що постійно працюють з ґрунтом, на земельних роботах.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

Кашлюк

Кашлюк – це висококонтагіозна інфекція дихальних шляхів. Ним хворіють діти, які ще не пройшли повний курс щеплень, а також підлітки та дорослі, чий імунітет впав

! Смертельні випадки, пов'язані з кашлюком, рідкісні, але найчастіше трапляються в немовлят

СИМПТОМИ:

нежить, закладеність носа

лихоманка, кашель

червоні очі

сльозоточивість

неконтрольований кашель

! Зателефонуйте своєму лікарю, якщо тривалі напади кашлю спричинили: блювоту, почервонілість або сине обличчя; у диханні з'явилися помітні паузи.

⊘ Аби запобігти кашлюку потрібно пройти вакцинацію:

✓ 4 щеплення - у віці 2, 4, 6 і 18 місяців

- **Кашлюк** – це гостре інфекційне захворювання, що викликається бактерією *Bordetella pertussis* (коклюшна паличка, паличка Борде-Жангу). Назву “кашлюк” обрано не випадково, адже найпоширенішим і найнеприємнішим симптомом хвороби є саме затяжний нападopodobний спазматичний кашель.
- **Як заразитись?**
- Кашлюк надзвичайно заразний. Основний шлях передачі – повітряно-крапельний. Тобто заразитись можна від хворої людини, коли та чхає, кашляє чи розмовляє.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ

- **Поліомієліт** – це гостре інфекційне захворювання, яке спричиняє поліовірус. У близько 0,5% випадків поліовірус переміщується з кишківника і вражає центральну нервову систему, що призводить до розвитку в'ялого паралічу, часто невиліковного.
- Поліовірус поширюється від людини до людини через фекалії та слину, найчастіше — через брудні руки, заражені їжу та воду. Захворіти на поліомієліт може кожна людина. Проте найбільш сприйнятливими до вірусу поліомієліту є діти у віці до п'яти років.

ВАКЦИНОКЕРОВАНІ ІНФЕКЦІЇ .

Що таке хіб-інфекція?

Це група захворювань, викликана бактерією Hib (Haemophilus influenzae типу b), також відомою як гемофільна паличка. Найбільш небезпечними ці захворювання є для дітей до 5 років: вони можуть призвести до життєвої інвалідизації і навіть смерті.

- Хіб-інфекція також може спричиняти такі захворювання: хіб-менінгіт (інфекція оболонки головного та спинного мозку), пневмонію (запалення легень), епіглотит (набряк надгортанника, що швидко призводить до обструкції дихальних шляхів та суттєво ускладнює дихання), бактеріємію (інфекцію крові), септичний артрит (запалення суглобів), целюліт (запалення сполучної тканини в шкірі), отит (запалення вух), перикардит (запалення зовнішньої оболонки серця)
- Як можна заразитися?**
Бактерії Hib локалізуються в носоглотці та можуть передаватися іншим людям повітряно-крапельним шляхом: коли інфікована особа чхає, кашляє чи просто розмовляє з вами з близької відстані (менше 1,5 м). Особи, що не мають симптомів захворювання, але є носіями бактерії, також можуть заражати інших. Саме так хіб-інфекція й поширюється частіше за все.

В Україні також можна вакцинуватись від хвороб, які не входять у Календар профілактичних щеплень, наприклад, ротавірусна, пневмококова, менінгококова інфекції, гепатит А, грип, коронавірусна інфекція, вітрянка і вірус папіломи людини.

Вакцини проти таких інфекцій пацієнти можуть придбати за власний кошт у аптеках або приватних медзакладах - у разі наявності.

Отже, щеплення в Україні можна отримати як в комунальному медзакладі, так і у приватному. Який би варіант ви не обрали, важливо, щоб дитина і ви були вчасно захищені від хвороб, від яких можна постраждати або навіть померти.

Ротавірусна інфекція становить найбільшу небезпеку для дітей до 5 років, її збудник спричиняє швидке зневоднення. Зареєстровані в Україні вакцини від цієї інфекції мають форму крапель: одна передбачає дві дози у віці від 6 до 24 тижнів, друга — три дози у віці від 6 до 32 тижнів.

Пневмококова інфекція спричиняє багато небезпечних захворювань — зокрема пневмонію, менінгіт, бронхіт, отит тощо. Проти неї в Україні є дві вакцини, ними можна щепити дітей після 6 тижня. Також радять вакцинуватися дорослим у віці понад 60 років.

Менінгококова інфекція може викликати менінгіт, менінгоенцефаліт тощо. В Україні існують вакцини від чотирьох серотипів менінгококів (із 13). Одна з вакцин дозволена до використання від 6 тижнів, інша — від 9 місяців до 55 років.

Вітрянка (вітряна віспа) високозаразна і небезпечна ускладненнями, які можуть призвести до уражень нервової системи і запалень. Вакцинація проти вітрянки дозволена дітям з 9 місяців, її також можуть робити і дорослі, що не хворіли.

Гепатит А може спричиняти ураження печінки, нирок, підшлункової залози, болі в суглобах, смерть. В Україні доступні дві вакцини від цієї інфекції. Їх можна використовувати для дітей від одного року. Курс щеплень — дві дози з інтервалом у пів року.

Вірус папіломи людини передається статевим шляхом і може призводити до раку шийки матки, порожнини рота, горла, статевих органів чи ануса. В Україні зареєстровані дві вакцини проти ВПЛ, їх можна вводити як до, так і після початку статевого життя.

Грип небезпечний у разі ускладнень. МОЗ рекомендує щеплення проти грипу щороку до початку циркуляції вірусів (вересень-жовтень), оскільки для формування антитіл потрібні близько двох тижнів — хоча вакцинуватися можна і пізніше.

Які потрібні щеплення для виїзду за кордон?

При виїзді за кордон необхідно ознайомитися з переліком небезпечних захворювань у країні, куди ви прямуєте. Список щеплень для в'їзду в ту чи іншу країну вказується на сайтах Міністерства закордонних справ. Найбільша небезпека заразитися екзотичним захворюванням є у країнах Африки, Азії та Південної Америки.

Рекомендується зробити щеплення від жовтої лихоманки — вірусного захворювання, що передається з укусами комах. При відвідуванні країн, що розвиваються (ПАР, Конго, Камбоджа) також необхідно пройти вакцинацію від вірусних гепатитів, черевного тифу, холери та кліщового енцефаліту.

Для вироблення стійкого імунітету повинні пройти один-два місяці з моменту введення вакцини, тому плануючи поїздку, робіть щеплення заздалегідь.

**Пам'ятайте, що вакцинація
рятує життя!**

**Ніхто не повинен померти
від хвороби, яку можна
попередити вакциною!**

**Бережіть себе!
Будьте здорові!**